

Agendapunt :
Voorstelnummer :
Raadsvergadering : 21 juni 2012
Naam opsteller : M. Rademaker
Informatie op te vragen bij : M. Rademaker
Portefeuillehouders : A. Hietbrink

Onderwerp: Jaarstukken Gemeenschappelijke Regeling Milieudienst Regio Alkmaar

Aan de raad,

Beslispunt:

1. In te stemmen met de jaarstukken 2011 onder voorwaarde van het bestemmen van het positieve rekeningresultaat als uitkering aan deelnemende gemeenten of toevoeging aan bestemmingsreserves. Daarnaast de MRA te verzoeken het 3% besluit voor wat betreft de hoogte van de algemene reserve te wijzigen in de 2,5% conform de uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen
2. In te stemmen met de ontwerpbegroting 2013, met uitzondering van de loonindexeringscomponent van 2,3%.
3. De MRA op te dragen een begrotingswijziging voor te leggen waarin rekening wordt gehouden met de nullijn voor de loonontwikkeling

1. Waar gaat dit voorstel over?

Sinds 1998 nemen de toenmalige gemeenten Schoorl, Bergen en Egmond deel aan de gemeenschappelijke regeling Milieudienst Regio Alkmaar (MRA). Eind april heeft de gemeente Bergen van de Milieudienst Regio Alkmaar (MRA) de jaarrekening 2011, het jaarverslag 2011 en de begroting 2013 ontvangen.

Jaarlijks wordt door de milieudienst in overleg met de gemeente een werkprogramma (milieuprogramma) opgesteld waarin wordt vastgelegd hoeveel uren de milieudienst aan de uitvoering van de milieutaken van de gemeente besteed. De Milieudienst Regio Alkmaar (MRA) is een gemeenschappelijke regeling waaraan de gemeenten deelnemen voor een vast (minimaal) aantal uren per jaar. De gemeenten zijn klanten van de MRA en tevens als 'aandeelhouders' (financieel) verantwoordelijk voor de organisatie.

Na afloop van ieder jaar worden het jaarverslag en de jaarrekening van de MRA opgesteld. De raden van de deelnemende gemeenten worden in de gelegenheid gesteld hun zienswijze te geven op de jaarrekening. Tevens is in de gemeenschappelijke regeling vastgelegd dat het Dagelijks Bestuur van de MRA de ontwerpbegroting opstelt en deze ter commentaar voorlegt aan de betreffende gemeenteraden. De raden hebben tot 1 juli van een lopend jaar de gelegenheid om hun zienswijze over de begroting kenbaar te maken.

Milieuprogramma 2012

Het milieuprogramma is gebaseerd op de wensen en ambities van de gemeente op milieugebied. In het milieuprogramma staan de producten en de uren die deze producten gaan kosten. Randvoorwaarde voor het uitvoeren van deze wensen en ambities is de financiële ruimte in de gemeente begroting voor het uitvoeren van milieutaken. Het Milieuprogramma past binnen de gemeentelijke begroting. Bij het opstellen van het Milieuprogramma heeft regelmatig afstemming plaatsgevonden tussen de gemeenten en de MRA. Het Milieuprogramma geeft de lijn aan die in 2011 wordt gevolgd. Door veranderende wetgeving, veranderende prioritering van taken en nieuwe aanvragen voor vergunningen kunnen inhoudelijke wijzigingen optreden. Deze wijzigingen vinden plaats in overleg met de milieucoördinator.

In 2012 wordt door de MRA aandacht geschonken aan een groot aantal gemeentelijke handhavingsprojecten uitgevoerd, onder andere gericht op garagebedrijven, maneges, strandpaviljoens en horeca. Invoering van wijzigingen in de Wabo, Waterwet en Wet milieubeheer hebben effect op de taken van de Milieudienst. Deze effecten worden binnen het programma ingepast. In de gemeente Bergen zijn 30 bedrijven die een gemeentelijke vergunning hebben in het kader van de Wet Milieubeheer. Hiernaast wordt advies gegeven op het gebied van lucht, geluid, bodem en klimaat. De MRA voert hiernaast de subsidieprojecten: Omgevingslawaai, ISV en SLOK uit. Na 2012 loopt het subsidiebudget SLOK af en zijn geen bodem-ISV projecten meer gedefinieerd.

Jaarstukken 2011

De MRA heeft een goed jaar achter de rug. Het jaar is afgesloten met een positief financieel resultaat van € 133.041 voor toevoegingen en onttrekkingen aan reserves. Na het vrijvallen van de bestemmingsreserve SEPH wordt het resultaat na bestemming €259.619 en de MRA heeft in totaal 100,5% van de met de gemeenten afgesproken productie gerealiseerd. De productiedoelstellingen zijn met de beschikbare budgetten voor alle gemeenten gehaald.

Het resultaat was begroot op positief € 15.000 en is uiteindelijk € 133.000 geworden voor mutatie op reserves. Het verschil tussen begroting en werkelijk is € 118.000.

Het verschil tussen de begrote baten en de werkelijke baten is totaal € 189.000 lager dan begroot. De reden hiervan is het achterblijven van externe opdrachten.

Het positieve resultaat is dus het resultaat van de lagere lasten dan begroot van totaal € 307.000. De oorzaken hiervan zijn lagere kosten voor inhuur van personeel derden van in totaal € 401.000 en hogere kosten voor een bedrag van € 104.000 als gevolg van hogere huurlasten door uitbreiding, hogere huisvestingskosten, een (mogelijke) naheffingsaanslag van de belastingdienst over voorgaande jaren en hogere kosten voor uitbesteed werk.

De resultaatbestemming ontbreekt bij de stukken van de jaarrekening 2011. Voorstel van de gemeente Bergen is dat het resultaat wordt uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten of toevoegt aan de bestemmingsreserve conform de afspraken gemeenschappelijke regeling.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft aan in welke mate de MRA in staat is bedrijfsmatige tegenvallers met financiële consequentie op te vangen. In de gemeenschappelijke regeling is opgenomen dat de deelnemende gemeenten, na besluit van het Algemeen Bestuur, uiteindelijk verantwoordelijk zijn voor een eventueel exploitatietekort bij de MRA. Aangezien alle toekomstige kosten, voor zover te voorzien, zijn opgenomen in de begroting is het weerstandsvermogen vooral afhankelijk van in te schatten risico's en bestaand beleid. De algemene reserve is ultimo 2011 € 68.000. In de samenvatting van de uitgangspunten naar gemeenschappelijke regelingen staat vermeld dat een kleine algemene reserve is toegestaan om voor- en nadelen in de bedrijfsvoering af te dekken. Per regeling wordt een maximum afgesproken die voor een periode van 4 jaar geldt (richtlijn 2,5% van de lasten)

De lasten waren in 2011 in totaal € 2.652.000 en 2,5% hiervan is € 66.000. In afwijking op de uitgangspunten van de gemeenschappelijke regelingen heeft het AB op 15-12-2011 de Nota Reserves en voorzieningen goedgekeurd. Hierin is opgenomen dat de algemene reserve 3% van de lasten omvat. De gemeente Bergen verzoekt de MRA dit besluit aan te passen conform de uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen en dit percentage in 2,5% te veranderen.

Begroting 2013

In de voorliggende begroting zijn de uitgangspunten van de adviesgroep gemeenschappelijke regelingen overgenomen. Het prijspeil 2013 (d.d. 01-12-2011) is gehanteerd. Er is onderscheid gemaakt in loon en prijsindexatie. Loon: 2,5%, prijs: 1,75%, gewogen indexatie: 2,275%. Echter, inmiddels is de loonindexatie teruggebracht tot nul. Dit is de reden waarom voorgesteld wordt in te stemmen met de begroting met uitzondering van de loonindexeringscomponent van 2,5%.

De MRA wordt gevraagd een begrotingswijziging voor te leggen waarin rekening wordt gehouden met de nullijn voor de loonontwikkeling.

In de begroting 2013 is een bezuinigingstaakstelling opgenomen van 5% en voldoet daarmee aan de eis van de deelnemende gemeenten om in totaal 10% te bezuinigen t.o.v. 2010 (de MRA heeft in 2012 ook al 5% bezuinigd). De MRA zal besparingen realiseren door efficiëntere inzet van eigen personeel, inhuur van personeel te beperken, besparing op dienstverlening door derden en uitbreiding van haar werkzaamheden door groei. In lijn met de voor de regio vastgestelde ontwikkeling van lonen en prijzen en gegeven de kostenstructuur van de MRA past de MRA in 2013 een indexatie toe van 2,3%. De kosten voor 2013 zijn voor de gemeente €518.413 (inclusief een indexatie van 2,3%).

Dit betekent wel dat er een druk wordt gelegd op de begroting van de MRA. De lasten overschrijden de baten met €45.000,-. Dit wordt ten laste van een bestemmingsreserve geboekt. Naast de opbrengsten uit de dienstverleningsovereenkomsten heeft de MRA de ambitie om in 2013 €558.000 extra opbrengsten te realiseren uit extra opdrachten, die worden verricht voor overheidsorganisaties, en uit structurele groei van de MRA als gevolg van samenwerking en door uitbreiding van taken. De MRA wil extra opbrengsten halen uit alle hoofdactiviteiten. De milieudienst zal niet alleen producten leveren, maar ook personeel die voor een bepaalde periode specifieke werkzaamheden zullen uitvoeren. Met de extra opbrengsten en regionale samenwerking wordt een efficiëntere inzet van medewerkers beoogd en een betere beschikbaarheid van specialistische functies.

2. Wat besluit de raad/wat krijgt de raad als hij "ja" zegt?

De raad stemt in met de jaarstukken 2011, daarbij de opmerking dat de totale resultaatbestemming ontbreekt bij de stukken van de jaarrekening 2011. Volgens aanvullende informatie wordt een deel van het resultaat uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten. De gemeente Bergen kan alleen instemming verlenen aan de resultaatbestemming door toevoeging aan bestemmingsreserves en uitkering aan deelnemende gemeenten.

Conform de afspraken gemaakt in de Dagelijks Bestuur van de MRA op 29 maart 2012. De uitkering bestaat uit de volgende twee componenten:

- Een deel van het resultaat over 2011 (€176.170).
 - Het vrijvallen van de bestemmingsreserve 'Uitbreiding MRA door nieuwe toetreders'(€35.694).
- De uitkering zal plaats vinden na het vaststellen van de jaarstukken door het Algemeen Bestuur op 28 juni 2012. Voor de gemeente bergen bedraagt de uitkering €49.687.

Het bedrag dat in 2012 wordt uitgekeerd wordt in het eerstvolgende onderdeel van de budgetcyclus als incidenteel voordeel opgenomen in de begroting.

Begroting 2013:

Ook stemt de raad in met de begroting over 2013, m.u.v. van de loonindexeringscomponent van 2,3%. Hiervoor draagt de raad de MRA op een begrotingswijziging voor te leggen waarin rekening wordt gehouden met de nullijn voor de loonontwikkeling.

3. Waarom wordt dit onderwerp nu aan de raad voorgelegd?

raadsbevoegdheid

4. Wie heeft er allemaal met de beslissing van de raad van doen?

De gemeente Bergen is één van de zes gemeenten in de gemeenschappelijke regeling Milieudienst Regio Alkmaar.

De gemeente heeft geen directe zeggenschap, maar kan invloed uitoefenen.

5. Waaruit bestaan de andere mogelijkheden om het doel te bereiken?

Niet van toepassing. Als deelnemer in de MRA moeten wij deze besluiten nemen.

6. Wanneer wordt de beslissing van de raad uitgevoerd, gerealiseerd en wanneer wordt de raad daarover gerapporteerd?

De zienswijze van de raad ten aanzien van de concept begroting 2013 wordt medegedeeld aan het DB van de Milieudienst Regio Alkmaar middels bijgaande concept-brief.

7. Welke middelen zijn met dit voorstel gemoeid?

Jaarrekening 2011

Een deel van het resultaat ad € 259.619 zal naar de deelnemende gemeente teugvloeien en een incidenteel voordeel geven van € 49.687 in het jaar 2012. Dit bedrag zal in de tussentijdse rapportage in de begroting worden opgenomen.

Begroting 2013

In 2013 wordt aan onze gemeente conform de huidige conceptbegroting een bedrag van **€518.413,-** in rekening gebracht voor het uitvoeren van de vaste (milieu) taken, voortvloeiende uit de dienstverleningsovereenkomst. In de begroting 2013 is reeds rekening gehouden met indexering van de gemeenschappelijke regeling. Dit bedrag past binnen de huidige begroting opgenomen in de huidige begroting 2013 In de begroting is een bedrag opgenomen € 554.845 en bij het volgende onderdeel van de budgetcyclus zal worden bekeken of een deel hiervan kan worden afgeraamd.

Risico's

open-einde regelingen. In de begroting en in de paragraaf weerstandsvermogen is een aantal risico's beschreven. Dit werkt de MRA uit in het project risicomanagement.

overige

Vorming RUD

In de begroting 2013 is voor als nog uitgegaan van ongewijzigd beleid, hoewel er wel een aantal wijzigingen het geval zal zijn. Op 1 januari 2013 moet volgens afspraak tussen VNG, IPO en de rijksoverheid een Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) zijn opgericht in Noord-Holland Noord. In juni 2012 worden de gemeenten gevraagd een keuze te maken tussen: drie gemeenschappelijke regelingen in Noord-Holland Noord met bovenregionale borging van de samenwerking (GR), die op termijn tot één uitvoerende organisatie kan leiden (een groei-model) of een uitvoeringsorganisatie die bestaat uit één Gemeenschappelijke Regeling op de schaal van Noord-Holland Noord. Beide scenario's worden onderbouwd met een begroting. Één van de uitgangspunten van de begroting is in beide gevallen dat de kosten in een nieuwe samenwerking niet hoger zijn dan nu het geval is.

Onvoldoende middelen om VROM-norm te realiseren

Naar aanleiding van een onderzoek bij de MRA naar de uitvoering van de milieutaken heeft op 26 januari 2009 een bestuurlijk overleg plaatsgevonden tussen de wethouders milieu van de MRA gemeenten en de VROM-Inspectie. De Inspectie heeft de conclusie toegelicht dat de gemeenten onvoldoende middelen ter beschikking stellen om de uitvoering van de milieutaken door de MRA op een adequaat niveau te brengen en te houden met als gevolg milieurisico's (zoals bodem- of luchtverontreiniging) en andere gezondheids- en veiligheidsrisico's. Naar aanleiding van het bestuurlijk overleg met de VROM-Inspectie, is voorgesteld om te komen tot een bestuurlijke heroverweging van de keuzes uit 2004. De MRA heeft een verbeterplan uitgewerkt met de benodigde financiering. Hierover wordt in 2012 verder gesproken.

Contracten met gemeenten

Door de wens van aangesloten gemeenten minder uren af te nemen is het begrip incidentele uren of extra opdrachten ontstaan. Deze uren worden meegenomen in de tariefbepaling (totale kosten MRA gedeeld door totaal aantal te declareren uren), echter deze worden niet gegarandeerd afgenomen door gemeenten. Om het risico van onverkochte uren te verminderen gaat de MRA er in de begroting vanuit dat vast personeel wordt betaald met vaste opbrengsten uit de dienstverleningsovereenkomsten. Inhuur is alleen mogelijk met opbrengsten uit extra opdrachten.

Afhankelijkheid subsidie inkomsten

De MRA voert projecten uit die worden gefinancierd met inkomsten uit subsidies. Vaste medewerkers voeren dan, soms voor langere tijd, taken uit in tijdelijke projecten. Om het risico van overcapaciteit bij het beëindigen van subsidieprojecten te voorkomen, mag een eventueel capaciteitstekort binnen de vaste taken, als gevolg van werkzaamheden in tijdelijke projecten, niet worden opgevuld met nieuwe vaste capaciteit.

Aanpassingvermogen aan veranderende omgeving

De omgeving waarin de MRA functioneert, is onderhevig aan belangrijke veranderingen. Veranderingen in wettelijke vereisten, verbreding van het takenpakket en het ontstaan van grotere organisaties zijn actuele ontwikkelingen. De overheid in het algemeen en dus ook de MRA krijgt te maken met forse bezuinigingstaakstellingen. Omdat de MRA te maken heeft met een hoge leeftijdsopbouw en jarenlang heeft gefunctioneerd in een stabiele omgeving wil de MRA haar personeelsbeleid moderniseren. Resultaatgericht en ontwikkelingsgericht werken heeft zijn intrede gedaan. Van de organisatie en haar medewerkers wordt verwacht dat zij zich openstellen voor verandering en ontwikkeling. De medewerkers van de MRA moeten hiervoor in staat worden gesteld met extra voorlichting en inspanningen de gewenste ontwikkeling te realiseren.

Bovenmatige uitval (voormalig) personeel

De MRA is een kennisorganisatie, een urenfabriek. Uitval leidt onmiddellijk tot het risico afspraken niet na te kunnen komen en opbrengsten te derven. De MRA heeft een hoge leeftijdsopbouw en weinig in- en uitstroom. Hierdoor loopt de MRA risico op niet begrote langdurige uitval. Dit leidt tot dubbele personeelskosten, namelijk vervanging door middel van inhuur, en aanpassingskosten als gevolg van (dreigende) arbeidsongeschiktheid en bovenmatig ziekteverzuim. Tevens is de MRA eigen risico drager inzake WW en WGA, waardoor in enig begrotingsjaar claims opgevangen moeten kunnen worden voortvloeiende uit deze regelingen.

8. Waarom moet de raad dit besluit met deze mogelijke oplossing nemen?

De MRA voldoet aan de haar opgelegde bezuinigingstaak. Hierom is er geen reden om niet met de gepresenteerde begroting akkoord te gaan.

Goedkeuring van de jaarstukken 2011 van de MRA en vaststelling van de begroting 2013 voor 1 juli 2012.

Bijlagen:

- 1) Jaarstukken 2011
- 2) Begroting 2013
- 3) Aanbiedingsbrief jaarstukken en begroting
- 4) Akkoord college milieuprogramma 2012
- 5) Concept brief MRA

Bergen, 22 mei 2012

College van Bergen

drs. W.J.M. Bierman
secretaris

drs. H. Hafkamp,
burgemeester